

از راست: حمید پزشکی و ژان-مارک استیغ

بازدید کوتاه از اکول پلی تکنیک

حمید پزشکی*

در طول اقامت در آنجا جلسه مفیدی با رئیس وقت دپارتمان علوم کامپیوتر، دکتر میره رنیه، برای برنامه ریزی مدرسه زیست شناسی سامانه ها داشتیم و تقریباً مواد مربوطه برای تدریس در آن مدرسه در این جلسه مشخص شد. مذاکرات اجرایی - علمی بیشتر در این خصوص را با پروفیسور استهیر انجام دادم. جلسه دیگری در ارتباط با حوزه داغ این روزها یعنی کلان داده ها (big data) با معاون آموزشی مؤسسه اکول پلی تکنیک، پروفیسور فرانک پاکار (Pacard) داشتیم. در این جلسه که حدود دو ساعت طول کشید متوجه شدم که این حوزه برای همکاران فرانسوی ما هم جدید است. مؤسسه برای راه اندازی دوره و آموزش کلان داده ها و تعالیم و تحقیق حول موضوعات مرتبط با آن مانند data mining for big data و machine learning for big data و ... مبادرت به استخدام یک متخصص معروف با سوابق سرشار از کار در صنعت و دنیای پزشکی به نام پروفیسور میخالیس وزیرگیامیس کرده است. جلسه ای با نامبرده در خصوص این حوزه داشتیم و فکر می کنم زمینه برای همکاری جهت آموزش علاقه مندان داخل ایران وجود دارد. وی از دعوتی که در خلال جلسه به صورت تلویحی به عمل آوردم استقبال کرد و با توجه به یونانی الاصل بودنش سخن از تاریخ طولانی مشترک و سایر علائق مشترک فرهنگی یونان و ایران به میان آورد و اعلام کرد که خیلی مایل به سفر به ایران است. در طول صحبت با وی متوجه کتابی روی میز کارش شدم که کاربرد آمار بیزی در یادگیری ماشین را مطرح می کرد. برخلاف استهیر که سرسخانه مخالف آمار بیزی و هر نوع کاربرد آن است پروفیسور وزیرگیامیس از طرفداران این حوزه است که این هم برای من به عنوان آمارپیشه ای علاقه مند به آمار بیزی جالب بود و دلیل دیگری برای دعوت از او برای برگزاری دوره های آموزشی کلان داده ها در پژوهشکده علوم زیستی! در روز ۱۸ مارس ۲۰۱۶ در سالن گریس هاپر ساختمان آلن تورینگ دپارتمان علوم کامپیوتر یک سخنرانی علمی تحت عنوان "Some extensions to the Parrondo's paradox" ایراد کردم. در این سخنرانی، دانشجویان تحصیلات تکمیلی و برخی از اعضای هیئت علمی حضور داشتند.

یکی از محسنات محوطه اصلی اکول پلی تکنیک که در فضایی سبز و در ناحیه ای دور از هیاهوی شهر پاریس قرار دارد مسیر دسترسی آن به قطار شهری است. برای رسیدن به ایستگاه لوزر (ایستگاه مؤسسه اکول پلی تکنیک) می بایست ۲۹۸ پله طی شود! طی این مسیر در روزهای اول سخت می نمود ولی بعد از یک هفته اقامت، این پله نوردی آسان تر شد. ■

در شهریور سال ۱۳۹۳ کارگاه سه روزه ای در پژوهشکده علوم زیستی با همکاری دپارتمان علوم کامپیوتر مؤسسه اکول پلی تکنیک تحت عنوان

IPM-LIX Workshop on Structural Bioinformatics

برگزار شد. در این کارگاه که با استقبال خوبی از طرف محققان و دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه های مختلف از سراسر ایران مواجه شد، در کنار سخنرانی های پژوهشی که محققان مقیم پژوهشگاه ایراد کردند، تعدادی سخنرانی تخصصی توسط ژان-مارک استهیر (در اصل، استیغ Steyaert) و میره رنیه (Regnier) از اکول پلی تکنیک ایراد شد. در پی برگزاری این کارگاه تصمیم گرفتیم فعالیت های مشترک تحقیقاتی بین پژوهشگاه دانش های بنیادی و اکول پلی تکنیک را هم به لحاظ کمی و هم به لحاظ کیفی ارتقا ببخشیم. به همین جهت دعوت پروفیسور استهیر را برای بازدید کوتاه از اکول پلی تکنیک و ایراد یک سخنرانی در آنجا پذیرفتم.

اکول پلی تکنیک یک انستیتوی آموزش عالی فرانسوی در منطقه پالازو در حومه پاریس است. این مؤسسه آموزشی و پژوهشی در سال ۱۷۹۴ توسط گاسپار مونژ، پدر هندسه دیفرانسیل، تأسیس شد. این مؤسسه یا به عبارتی دانشگاه کوچک که در سال ۲۰۱۶ رتبه سوم را در بین بهترین دانشگاه های کوچک دنیا کسب کرده است، در سال ۲۰۱۴ دارای رتبه جهانی ۳۵ بوده است. این مؤسسه از ۱۱ دپارتمان و ۲۲ لابراتوار تشکیل شده است. دپارتمان های مربوط به علوم پایه عبارت اند از زیست شناسی، فیزیک، شیمی، ریاضی محض، ریاضی کاربردی، و علوم کامپیوتر. در همه این دپارتمان ها مدارک کارشناسی، کارشناسی ارشد، و دکتری ارائه می شود. لابراتوری که من از آن بازدید کردم واقع در دپارتمان علوم کامپیوتر بود. در این دپارتمان سه حوزه تحقیقاتی (۱) مهندسی برق، (۲) علوم کامپیوتر، (۳) بیوانفورماتیک (با همکاری دپارتمان زیست شناسی) فعال است. لابراتور مذکور با حدود ۴۰ عضو هیئت علمی و ۶۰ دانشجوی دکتری درگیر آموزش دانشجویان اکول پلی تکنیک و همچنین پژوهش در حوزه های یاد شده در بالاست.

پژوهشکده علوم زیستی پژوهشگاه دانش های بنیادی، درصدد توسعه فعالیت هایش در حوزه زیست شناسی سامانه ها (systems biology) است و هدف اصلی این سفر بحث و تبادل نظر در این خصوص و تنظیم توافق نامه هایی در این زمینه بود. برنامه ریزی شده است که در سال ۲۰۱۷ مدرسه مشترکی در پژوهشکده علوم زیستی با همکاری لابراتور مذکور برگزار شود.

* پژوهشگاه و دانشگاه تهران